

g. dekana, ki so cerkveni obred blagoslovljenja lepo opravili, na čast g. Žičkarja, ki so cerkveni govor Lurške čudovite prikazni hvale vredno izvršili in ne smem pozabiti pomenljive napitnice, katero so izrekli g. domači župnik, kot očitno zahvalo na g. učitelja J. Dobnika, za njegovo marljivost, da v pravem katoliškem duhu mladež podučuje ter da delita oba poduk v enakem duhu, kar se žali Bog na raznih šolah pogreša. Pohvale vredni je tudi njegov trud za uredbo redne procesije in venčanja mladeži, za lepe napise na slavalokih, ti so se glasili: Vse za dom, vero in cesarja! Drugi se glasi: Blagoslavljal nas Lurška gospa, zdravo Marija Ti! Zaostalo nam je še sicer mnogo cerkvenih potrebščin, katere iz srca želimo opraviti do 100letnice naše novejšje fare, katera se bode v treh letih vršila. Edina težava nas le muči, ker ne najdemo mojstra, kateri bi nam brez velikih stroškov pretesno cerkvico dostojno povekšal.

S Frankoljevega. (Stoletnica.) Po vsej Lav. škofiji je pri nas edina sv. Jožefu na čast posvečena farna cerkev. Ta stoji ravno sto let. Bilo je pri njej že marsikaj ponovljenja potrebno. Po prizadevanji za čast božjo vnetega župnika, vlč. g. Bl. Dolinška dobila je pred par leti nove zvonove a za „stoletnico“ je zvonjav in znotraj vse novo oblačilo oblekla. Popravila se je cerkvena streha, položil nov tlak, napravila so se nova okna, ponovile se cerkv. klopi in deloma še zali oltarji. Preč. g. dekan Gajšek z Dobrne blagoslovili so na angeljsko nedeljo v navzočnosti šestih čč. duhovnikov ponovljeno cerkev, vodili procesijo s presv. Rešnj. Telesom, ter so v poljudnem govoru razložili stoletno zgodovino te fare in njene farne cerkve. Velč. g. župnik Dolinšek so potem v ponovljeni cerkvi prvokrat sv. mešo peli z obilno asistenco. Vršilo se je vse v najlepšem redu. Bog povrni stoterno vsem, ki so kaj pripomogli za oplešanje tega božjega hrama!

Od sv. Petra pri Radgoni. (Pogreb.) Z žalostnim srcem Vam poročam o izgubi č. g. Franca Jančarja, duhovnika v pokoji. Njih pozemelske ostanke smo položili v mater črno zemljo, njih duša že pa, kakor upamo, vživa večno plačilo pri Bogu. Rajni g. Fr. Jančar so nepričakovano naglo umrli. V torek, dne 27. avg. so imeli zadnjokrat sv. mešo in ta dan so bili nenavadno veseli. Akoravno so že tri tedne bili v 70. letu, so vendar si vedno prepevali pri družini, ki je v vinogradu travo brala in drugi dan bili so zopet dopoldne jako veseli, na večer pa so se že vlegli. V četrtek so bili sprevideni s sv. zakramenti, potem so jih nagovarjali, da bi zdravnika vzeli, pa niso radi dovolili, saj je, so rekli, že čas drugim prostor pustiti. Pozneje so le dovolili. Ko zdravnik pride, včasi spozna, da je bolezen nevarna,

ali nekoliko še si daje upanja. V petek pa se je videlo, da ne bode dobro, in ko zdravnik pride, izdihne starček v pričo njega svojo blago dušo. Zdravnik je rekel, da se take lahke smrti malo vidi, ter je posebna milost božja. Ko je truplo v nedeljo na odru ležalo, prihajalo je veliko ljudi in je vsaki tožil in zdihoval, da takega gospoda za nas priprosto ljudstvo ne bode več. Oni so bili načelnik šolskega sveta, koliko so oni tukaj dobrega storili, da niso bili stariši kaznovani zavoljo šolskih zamud! Koliko pa so se še trudili za naše narodne šole in pravice, to popisati je moja roka preokorna. To vse se je pokazalo pri pogrebu, tukaj pri sv. Petru še nismo imeli takega pogreba; 18 preč. gospodov je spremljalo, pa tudi uradni gospodje in meščani, koliko pa še priprostega ljudstva, da se je vse trlo! Kaj pa so za slovenski narod sploh storili, to vam pové družba sv. Mohorja; tam se nahaja od Fr. Jančarja „umni gospodar“ in „umno kletarstvo“, pa umni vinorejec, če se ne motim. Ohranimo jih v lepem spominu!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Vsa je podoba, da se pri vladi na Dunaji nekaj plete, toda človek ne ugane iz lehka, kaj da kje grof Taaffe namerava. S časom pa že izvemo, naj bi le bilo v korist države! — Ces. namestnik v Pragi je postal F. grof Thun. Grofu bode spraviti Nemce s Čehi, toda le-ta posel ima velike težave, ker Nemci ne pusté od svojih terjatev, vsled katerih se naj razcepi cela dežela njim na ljubo v dva dela, v česki in nemški. Tega pa ne mara ne vlada, ne česka večina. To vedó tudi Nemci in menimo, da terjajo prav za to razcepljenje ter upajo tako, da pojde grof Taaffe in da na mesto njega pride potem nemška vlada. Ako se to izgodi, tedaj pa tudi Nemcem ne bode več za tako cepljenje česke dežele. — Pravi se, da pojde tudi ces. namestnik v Gradci, baron Kübeck v malem času v pokoj, ali mi ne damo veliko vere tej vesti, kajti baron Kübeck je še preveč liberalnim Nemcem po volji in zato ni verjetno, da se že umakne. — Na Gornji Štajar pride tudi letos svitli cesar na lov in pravi se, da bode več tujih gospodov med lovci; govori se celo o nemškem cesarji. — Na Koroškem se tožijo, da se širi razuzdano življenje iz mest sedaj že močno med kmečko ljudstvo. Žal, da se godi tako tudi drugod in dokler se ne povrne kršč. duh v srca ljudi, ne bode iz lehka kedaj bolje. — Slov. Korošci trpé veliko krivico v sedanjih šolah in so že prav nevoljni sedaj na gospódo, ki ima šole v rokah in rada v njih stavlja slov. jezik na smeh. To ne prinese dobrega sadu. — Drž. glavar za Kranjsko je dr. Po-

klukar, njegov namestnik pa je baron Apfalter, prvi je Slovenec, drugi pa hodi z nemškimi liberalci. — Železnica iz Ljubljane v Kamnik se brž napravi že prihodnje spomladi in se že odkupuje svet, kar ga je treba za njo. — Na Primorji dobiva slov. ljudstvo iz c. kr. uradnih laška pisma. Se ve, da jih ne razume in za to pride večkrat v škodo, ne da si je je samo krivo. — V Podgori je slov. „šolski vrtec“ za otroke tamošnjih delalcev in je za nje sila koristen; škoda, da dobiva le malo podpore. — V Trstu se odpre v ponedeljek drugi razred slov. ljudske šole pri sv. Jakobu. V zdržuje jo družba sv. Cirila in Metoda. — Nov list začne izhajati v oktobru za Dalmacijo v Spljuetu. Zagovarjati mu bode zahteve narodnih dež. poslancev. — V nedeljo bode v Sarajevu posvečevanje nadškofijske cerkve. Če sodimo po pripravah, bode to velik praznik za novo Avstrijo. — Govori se, da odstopi ogerski minister pl. Tisza, grof Zichy ali pa Kallay, doslej drž. finančni minister, stopi na njegovo mesto. Stvar pa ni, da jo človek vzprejme kar tako za resnico. — Vojaške vaje v Galiciji so bile velike in na zadovolje Nj. veličanstva. Sedaj se vršijo enake vaje na Češkem pri Litomišlji. Svitli cesar se mudi pa tudi po večih krajih nekaj minut in vzprejemlje ljudstvo. Se ve, da je pri zadnjem veliko navdušenja.

Vunanje države. Do nemških škofov so sv. Oče poslali lepo pismo ter se jim zahvaljujejo za njih ljubezen. — Laški kralji, Umberto, biva s svojo rodbino v Monzi, mestu v Lombardiji. Tje pride kmalu tudi nemški cesar, pravi se, da ostane ondi 4 ali 5 dni. Čemu neki? — Na velike volitve za dne 22. sept. pripravlja se francoska vlada lepo ter brani izlasti katol. duhovščini delati kaj za nje. Ali vam je to strahú! — Boulanger se ponuja še na velicih krajih ljudem za poslanca. Ni dvoma, da zmaga na nekaterih krajih, toda njemu je vsekako že odklenknilo. — V mestu Antwerpen, v Belgiji, je razpočila neka tovarna za čiščenje petroleja. Veliko ljudi je izgubilo življenje, petrolej pa je kakor goreče morje. — V Nemčiji mislijo še več naselbin v Afriki spraviti pód svojo oblast in se ustanavlja sedaj posebni urad v zunanjem ministerstvu za to, da vredi te naselbine. — Držav. minister za finance, pl. Scholz, bojda ne vzame slova od svoje službe, ter je le na odpustu zavoljo bolezní v očeh. — V ruski vojni se vršijo večje spremembe in princ Oldenburški stopi iz nje. Zakaj da stori to, to se ne zna in je tem bolj čudno, ker vživa posebno spoštovanje pri carji. — Princ Koburški, sedaj bolgarski knez, nima sreče s svojimi ministri in zato mu nasvetuje se v časih marsikaj, kar mu je treba potem, malo po malem, preklicevati. Tako se prekli-

čuje že sedaj povelje, vsled katerega bi bil moral pravoslavni metropolit Klement iz dežele. Tako guganje ni dobro. — Natalija, srbska kraljica pride te dni v Beligrad ter ostane nekaj časa ondi. Gospé ji pripravljajo častne vsprejem, vlada pa ne stori ničesar za njo. — Po vsej Srbiji dela se bojda na to, da pride črnogorski knez tje za kralja. Mogoče je to, toda ni verjetno, da bode kruha iz te moke. — Kakor se zatrjuje, je konec ustaje na otoku Kreta. V tem je torej Turčija lahko zopet mirna! — V Algirji, v Afriki, so Francozje veseli, da se Rusija bliža čedalje bolj na prijateljstvo s francosko vlado ter upajo, da dobi tako več moči v onih deželah, to pa na škodo Anglije. No nam je to lahko vse eno, katera dežela da je ondi na vrhu, naj je le pravična!

Za poduk in kratek čas.

Škofija in nadduhovnija Ptujška.

(Dalje.)

Njemu je l. 1429. sledil

14. Vincencij, vicedom Lipnički in dvorni hišnik Solnograškega nadškofa. Kot župnik v Ptuji je v listinah večkrat naveden. L. 1431. ga najdemo v Solnogradu med onimi sodniki, ki so dne 12. januarija t. l. razsodili večletno pravdo nadškofije s Kristofom Wolfsauerjem.¹⁾ L. 1433. okoli 11. januarija omenjen je med tistimi, pred katerimi je Friderik Ptujski moral znova pripoznati odvisnost od Solnograškega škofa.²⁾ L. 1436. je kot „Rector parochialis Ecel. in Pettovia“ dal „titulum mensae“ Kristanu, sinu Petra iz Lipnice, katerega je Sekovski škof posvetil v soboto „Intret“ t. l. v dijakona.³⁾ V naslednjem letu (1437) je vsled ukaza Solnograškega nadškofa Janeza posređoval v pravdi nadškofa z Friderikom Zobelberskim.⁴⁾

Zelo žalostno opravilo imel je župnik Vincencij l. 1438. Dne 6. januarija t. l. je namreč umrl v najlepši dobi slavni Friderik V. Ptujski, katerega so z veliko slovesnostjo pokopali pri dominikanih.⁵⁾ Ž njim je izumrla slavna rodovina Ptujskih gospodov.

Ker je župnik Vincencij tirjal od miniritev in dominikanov četrti del vseh njim storjenih volil, pritožili so se oboji pri nadškofu Janezu in pri nadvojvodi Frideriku mlajšem. Prvi je poklical župnika Vincencija, Tomaža Staindla, prijorja dominikanov in Janeza, gvar-

¹⁾ Muchar, VII., 234.

²⁾ Chmel, Gesch. K. Friedr. IV., I., 163.

³⁾ Zapisnik ordinacij v knezoškofijskem arhivu v Gradcu.

⁴⁾ Muchar, VII., 268.

⁵⁾ Grobni spominek nahaja se sedaj v Ptujskem gradu in ima sledeč napis: „Anno. Dni. M. CCCC. XXXVIII. aa. der. Heilige. drey. Kunig. Tag. starb. der. edl. Herr. Herr. Friederich. von. Pettan. Obrist. dem. Gott. genadig sey.“